

Trencar el consens. Una anàlisi del discurs de Ciutadans sobre els símbols nacionals en les institucions catalanes

INTRODUCCIÓ

- Ciutadans ha posat al centre del debat polític el **paper dels símbols nacionals** qüestionant alguns consensos del projecte institucional català.
- Ciutadans ha desenvolupat un **discurs propi** sobre la identificació nacional: una **triple identificació catalana, espanyola i europea**.

Ciutadans

- L'estudi sobre el **nacionalisme espanyol a Catalunya** és un àmbit on fins al moment **no s'ha fet gaire recerca sociològica**.
- El discurs és d'interès per comprendre la **construcció de les identitats nacionals** per part dels **nacionalismes en competència**.

PREGUNTA

El discurs de Ciutadans promou la identificació nacional espanyola en les institucions catalanes?

HIPÒTESIS

- H1: El discurs de Ciutadans sobre els símbols nacionals catalans **perjudica la normalització de la identificació nacional catalana** en l'àmbit institucional català.
- H2: El discurs de Ciutadans sobre els símbols nacionals espanyols **afavoreix la normalització de la identificació nacional espanyola** en l'àmbit institucional català.
- H3: La normalització de la identificació nacional espanyola perjudica la normalització de la identificació nacional catalana.

METODOLOGIA

- **Aproximació qualitativa:** Comprensió interpretativa de les raons que influeixen en la configuració del discurs de Ciutadans.
- **Camp d'anàlisi:** Context català entre el 2006 i el 2021.
- **Mostreig analític:** Selecció de 10 intervencions públiques destacades sobre la immersió lingüística, la llengua vehicular al Parlament, la Diada de Catalunya i l'himne de Catalunya.
- **Ús de documents visuals i escrits:** Accedint directament als discursos públics del Diari de Sessions del Parlament de Catalunya i de canals de *Youtube*.
- **Anàlisi crítica del discurs:** Buscant i interpretant fragments que denotin unes certes estructures mentals.
- **Ús de l'eina RQDA:** Per codificar i ordenar els textos segons un sistema de codis basat en el marc analític.

PRINCIPALS RESULTATS

➤ **El discurs de Ciutadans perjudica la normalització de la identificació nacional catalana en l'àmbit institucional català**

- Es reforça una **concepció bilingüe** del marc institucional català. S'argumenta que l'ús del **català** com a llengua vehicular és **excloent**.
- Es programen **accions alternatives** als actes oficials de la **Diada de Catalunya**. S'exposa una sensació de **no representació** en les institucions.
- Es **respecta però no es reconeix l'himne dels Segadors**. S'apel·la a una diferenciació entre ciutadans de primera i de segona.

➤ **El discurs de Ciutadans afavoreix parcialment la normalització de la identificació nacional espanyola en l'àmbit institucional català**

- S'utilitza el **castellà com a marcador simbòlic** d'identitat espanyola. Es **naturalitza una cosmovisió bilingüe**.
- Es **reivindica canviar la Diada de Catalunya** per Sant Jordi. Es pretén **desvincular la festa de la reivindicació nacional**.
- S'exhibeix el **cor tribandera i puntualment la bandera espanyola**. S'uneix la triple identificació al **projecte de la unitat de la nació espanyola**.

➤ **La normalització de la identificació nacional espanyola perjudica la normalització de la identificació nacional catalana**

- La competència entre projectes nacionals es replica en forma de **pugna entre la identificació catalana i l'espanyola** en l'àmbit institucional.
- Hi ha una **deslegitimació de certs símbols catalans** mentre que **no es legitimen clarament els símbols espanyols**.
- El **trencament d'un consens normalitzat sobre el català com a llengua vehicular**, afavoreix la **normalització de la llengua espanyola**.

CONCLUSIONS

El discurs de Ciutadans sobre els símbols nacionals en les institucions catalanes normalitza parcialment la identificació nacional espanyola i alhora deslegitima la identificació nacional catalana.

La deslegitimació dels símbols catalans **no legitima automàticament** als símbols espanyols.

Es posa en **dubte una identificació nacional catalana inclusiva** fent un discurs d'autoidentificació com a alteritat.

La **triple identificació catalana, espanyola i europea** es **subordina al projecte nacional espanyol**.

FUTURES LÍNIES DE RECERCA

- La concepció sobre el **projecte nacional català** en l'àmbit d'**integració** cívica, la sobirania institucional o el procés d'**alliberament** nacional.
- El paper dels **processos històrics de transformació** institucional i els **llaços emocionals** en la socialització nacional.
- El **projecte nacional del "nou espanyolisme a Catalunya"** en altres formacions polítiques.

REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES CLAU

Hierro, M. J. (2010). *Canvis A Curt Termini En La Identificació Nacional A Catalunya*. Informes Breus. Barcelona: Fundació Jaume Bofill.

Rovira, M., 2009. La institucionalització de la identitat: el cas català i els seus reptes. A: J. Casassas, ed., *Les Identitats a la Catalunya contemporània*. Cabrera de Mar: Galerada, pp.17-46.

Serrano, I. (2008). *The state's response to the Catalan question : an emerging ethnic component in contemporary Spanish nationalism?*. Universitat Oberta de Catalunya.